

Ambrózy Béla iránymutatása illetve tevékenységének hatása napjainkban

Gyakran kerül a média fókuszterébe méhészet és a méhtartás helyzete. Az elmúlt években különösen igaz ez. Az ökológiai problémák és a klímaváltozás komoly megpróbáltatás elé állítja ezen rovarokat és a méhészeket világszerte: monokultúrás gazdálkodás, az invazív, de komoly hozamot biztosító méhlegelők gyérítése illetve a szélsőséges időjárás.

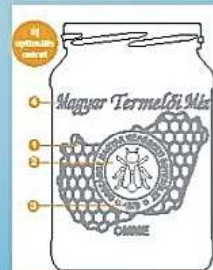
Hazánkban az elmúlt két évtizedben komoly bővülést mutatott az ágazat, jelenleg a legnagyobb méhsűrűséggel rendelkezünk Európában, az EU méztermésének átlag 12% -át termeljük meg, különösen jó a világos mézeink hányada (pl.: akác, selyemfű). Elmondható tehát, hogy a magyar méhész társadalom megszívlelte Ambrózy Béla szavait, intelmeit. Valóban „a Teremtő a méhet Magyarország számára alkotta”, az intenzív gazdálkodás fejlesztése is folyamatos volt az elmúlt években.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület ma is működik. Tagsága kiváló érdekérvényesítő és szervező készséggel bírnak akár Európai Uniós szinten is. Az OMME által koordinált méhegészségügyi hálózat és a Nemzeti Méhészeti Program, még nyugaton is ritka, ebben a tekintetben is a világ élvonalához tartozunk.

A Magyar méhfaj védelme, amely Ambrózy báró egyik legfontosabb törekvése volt, ma is kiemelt szerepet játszik a magyar méhész társadalom életében, része a Nemzeti Méhészeti Programnak. A méhanyák támogatott formában, államilag ellenőrzött méhanya nevelőktől szerezhetők be, így biztosítható országosan a magyar méhfajta családszám szinten tartása.

A méz eredetvédelme kiemelten fontos, a 2013. évben induló, új Nemzeti Méhészeti Program része lesz. Ebben a munkában az Eszterházy Károly Főiskola is részt kíván venni, a 2007. óta folyó méz eredetvédelemmel kapcsolatos vizsgálatok során gyűjtött tapasztalatokra építve.

Korunk méhészei, amint e rövid összefoglalásban is látható, Ambrózy Béla iránymutatását kiválóan megértették, és magukévá tették, így a számtalan új kihívással felkészülten tudnak szembenézni.

EGERFOOD

Iránymutató magyar kutatók az élelmiszertudományban

“Visszaemlékezés, tanúságok, mértékadó tudományos tevékenység”

I. Évf. 3. szám

Ambrózy Béla
(1838-1911)

Nemzeti Fejlesztési Ügyműködés
www.ujszecsenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

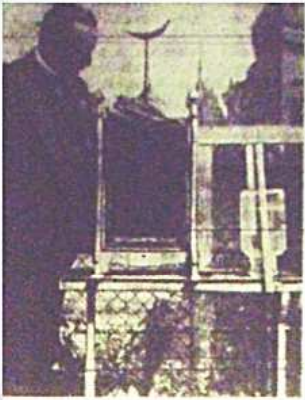
A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Ambrózy Béla

175 éve született báró Ambrózy Béla, a legnagyobb magyar méhész.

A világhírnévnek örvendő és elismert méhész a korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek meggyökereztetésére hangsúlyozott figyelmet fordított, e mellett szívügyének tekintette, hogy Magyarországon és külföldön is megismertesse, elfogadtassa és elterjessze az őshonos vagy keresztezéssel kifejlesztett méhfajtákat.

Életpályája

Ambrózy Béla 1838-ban Temesgyarmaton látta meg a napvilágot Ambrózy György, Temes vármegye másodalispánja és borosjenői Muslay Izabella fiúgyermekéként. Tanulmányait magántanulónként kezdte, 14 esztendő korában iratkozott be a bécsi politechnikumba.

Két esztendő múltán önkéntesen belépett az osztrák hadseregbe, az 1859-es hadjárat alatt Itáliában harcolt. Lombardiai állomásozása idején ismerkedett meg a fejlett olasz méhészetrel, amelyet később Magyarországon is meghonosított. Leszerelését követően a családja temesgyarmati birtokán gazdálkodással és méhészetrel foglalkozott.

Sághy Mihály biztatására beiratkozott a magyaróvári, majd a hohenheimi gazdasági akadémiákra, illetve a lipcei egyetemre, ahol Blunschli előadásait hallgatva mindent megtanult a méhek korszerű tenyésztéséről és gondozásáról. Magyarországra visszatérve minden idejét és energiáját a méhészetnek szentelte. **Méhészete, amelyet 500 méhcsaláddal alapított, országos, sőt nemzetközi hírnévre tett szert.**

Tudását állandóan gyarapítva vált a méhek és a gyakorlati méhészkedés elismert tudósává. Európa-hírű tekintélyes mintaméhészetet alakított ki Temesgyarmaton, amelyben mindenkor példás tisztaság és katonás fegyelem uralkodott.

Grand Miklós néptanítóval, barátjával és munkatársával való összefogása eredményeképpen elsőként 1873-ban megalakult a Délmagyarországi Méhészegyesület, majd 1889-ben Ambrózy Béla elnökségével a Magyar Méhészek Egyesülete. A Magyar Méhészek Egyesülete és az Országos Méhészeti Egyesület 1892. április 7-én fuzionált, összeolvadt s felvette az **Országos Magyar Méhészeti Egyesület (OMME)** nevet, amelyben Ambrózy és Grand meghatározó szerepet vállaltak.

Ambrózy Béla

Tudományos tevékenysége

Szilárd meggyőződése, határozott álláspontja szerint a Kárpát-medence nagyszerű adottságokkal rendelkezett a méhészet korszerű műveléséhez.

Életének főműve a több száz oldalas **A méh** című könyve mely a méhészet elméleti és gyakorlati útmutatója. Első kiadása a magyarok bejövetele ezredéves évfordulója megünneplésének eszendejében, 1896-ban hagyta el Temesvárott a Csanád Egyházmegyei Nyomdát.

Könyvében a szenvedélyes méhész és kutató összefoglalta és rendszerezte azt a bányulatosan gazdag ismeretanyagot, amelyet szakmai olvasmányai, a tudományos tanácskozásokon való részvételei valamint konkrét személyes tapasztalatai alapján a méhekről három évtized során összegyűjtött, felhalmozott. Könyvét napjainkban is érdeklődéssel veszik elő és haszonnal forgatják a méhészek.

A méhészetről, a mezőgazdaság és az állattenyésztés más ágairól írott cikkeit Ambrózy Béla a Buziáson kiadott Ungarische Biene illetve a Magyar MÉR hasábjain közölte. Az utóbbi szaklapnak 1886-tól társszerkesztője is volt. Munkatársa volt a Földművelési Érdekeinknek, a Méhészeti Közlönynek, az Eichstädter Bienenzeitungnak valamint a párizsi Agriculteur című folyóiratnak.

Ambrózy Béla és Grand Miklós úttörő feladatra vállalkoztak: megteremtették a magyar méhészet szervezeti kereteit a magyarországi méhészek érdekvédelmi szervezetbe tömörítésével, s megalapozták a magyar méhtenyésztés nemzetközi rangját és hírnevét.

A méhész szakmai egyesületek elsőrendű feladatának az oktatást, az ismeretterjesztést, a szakképzést, a méhészet és méztermékek népszerűsítését és széles körű elterjesztését tekintették. Nagyon sok népi babonát, középkori hiedelmet kellett eloszlatni, felszámolni a 19. század második felében. A korszerű elméleti és gyakorlati ismeretek meggyökereztetésére hangsúlyozott figyelmet fordítottak. Évente előadásokkal és kiállításokkal egybekötött vándorgyűléseket tartottak a régió különböző településein.

